

Els rovellons

Riells del Fai, per l'octubre també és un poble boletaire i, per tant, també ho són els seus habitants. N'hi ha, però, uns quants que, amb el temps, voluntat i moltes hores de caminar, s'han convertit en «tècnics» en aquesta matèria.

Els saben els topants, allí on n'hi han, o no, els boscos que cal passar de llarg sense entretenir-s'hi. Coneixen el terreny, i els veureu passar de tornada, discrets, sense escarafalls, amb el cistell ple cap a casa... Jo cada any tinc ganes d'anar a cercar rovellons, i aquest, vàrem organitzar una sortida per un diumenge al matí. Ah!! ens acompanyaria, però, un «tècnic», més ben dit, el fill d'un tècnic, bon amic nostre, i que Déu n'hi dó, va honrar la fama del seu pare.

S'hauria de matinar. Jo, encara que dormilega, estava disposada a sacrificar-me; es digué que a les set ens llevaríem, i com que la festa es feia per mi, vaig complir.

Feia fresqueta, un dia ras i clar d'octubre; pantalons llargs, sabates grosses, garseis... Ah!! i un cistell, un cistell gros de boletaire autèntic.

Vàrem passar per la plaça a recollir al nostre amic i guia, i ja hi havia algun grup, disposat a fer-nos la competència. Es feien els comentaris naturals: No en trobareu cap! No us en deixarem ni un! El cistell és massa gros! No us canseu gaire! Entre totes aquestes «brometes», vaig sentir: és lluna de rovellons corcats!!

Això em va colpir! Quines coses de dir, vaig pensar, una broma de mal gust!

Teníem pressa per marxar i no en férem cas. Jo, però, barrinava què tenia a veure la lluna amb els rovellons?

Enfilada la pujada per un caminet vorejat de pins, em va distreure l'olor de terra humida, assaonada, de molsa tendra, l'olor clàssica de bolets, de rovellons rodonets i grassons que ens estaven esperant, amagadets en qualsevol recer.

Ja en tinc un, digué el «guia» i els ulls s'obriren del tot. Quina alegria! Ací n'hi ha un altre, veniu!! Això no! El teníem als peus i no el veíem. Em vaig avergonyir un xic. Jo havia dit que *si n'hi havien*, jo en trobaria.

N'hi havien, i no els sabia veure!! Però, on s'han vist, uns rovellons tan amagats?

El nostre amic va convenir que realment eren molt amagats i l'esperança que ja rodolava muntanya avall, se'ns renovà una mica.

Caminem de nou, començo a suar,

Bolets

Enguany, tot i que les pluges semblava que eren oportunes, no ha estat any de bolets. Se n'han fet als nostres boscos —tothom n'ha trobat, més o menys—, però poca quantitat i difícils de trobar. Massa boletaires pels bolets que hi havia.

Malgrat això, hi ha hagut cases —moltes famílies— que n'han trobat molts, n'han menjat molts i n'han salat molts, quantitats gairebé industrials. Com s'explica això?

Fa anys, tot ho sabem, els més aferissats boletaires i els que tenien més temps per emprar-hi van començar a fer sortides cap a «muntanya» (Berga, Planoles, etc.), a buscar bolets, i en portaven bons cistells quan aquí encara no se'n feien. Això s'ha anat produint any rera any, amb més o menys èxit. Hi ha qui coneix els bons racons d'aquells boscos tan bé com pugui conèixer els del bosc del Brustenga o de can Ribes, posem per cas.

Però això, que ja semblava una mica exagerat, per segons qui, ha quedat enguany netament superat. Un bon dia d'aquests finals d'estiu, algú de Santa Eulàlia va descobrir, per pura casualitat, un bosc migrat, muntanyós i ple de pedres, però on els «pinetells» t'entrebancaven. Van omplir tants atuells com portaven i cap a Santa Eulàlia falta gent. Com és natural, la notícia es va estendre ràpidament. L'únic inconvenient era que el bosc en qüestió està a la província de Terol, prop de Calatayud.

Però el que en principi semblava un inconvenient, potser va ser un alicient més, doncs la gent es va mobilitzar ràpidament i les caravanes de cotxes amb boletaires, cistells i caixes, van ser contínues. Hi ha qui hi ha fet quatre o cinc viatges. Era corrent, per la carretera del recorregut i pels voltants de Saragossa, creuar-se —i saludar-se a toc de botzina— els qui en tornaven a la tarda amb els qui hi anaven al

un garsei fora, lliguem-lo a la cintura, aquest bosc és molt espès. Em canso, tinc set, quines argelagues més grosses, em punxo, ai... uix... uix...!

Havíem quedat que esmorzaríem a Can Barretó, i com que ja era hora, ens dirigírem cap allí. Jo no m'havia estrenat, el «guia» i el meu marit m'anaven deixant collir, pietosament, els rovellons que ells trobaven, i jo descobria. En agafar-los, una flonjor sospitosa als mànecs. La Lluna!!!

Ens separàrem; l'acompanyant ja havia esmorzat, i quedàrem que mentre ho fariem nosaltres, ell donaria una batuda pels voltants. Baixàvem per un bosc espès, ple de brossa, atapeït de ginebrons, feréstec. Els cabells s'enganxaven a les branques i sentíem esgarrinxades a les cames... El meu marit, deia: ací hi han d'haver rovellons, per força!! Però si diu que ací no n'hi han trobat mai!! Vine, vine... què és això? És un rovelló grossíssim, gruixut, ben

vespre per ser-hi de bon matí. Una veritable invasió perquè, a més a més, en altres pobles de la nostra comarca (Llicà, Bigues, etc.) es va produir una psicosi semblant.

I tothom en portava grans quantitats, gairebé tot pinetells, petitets i gens corcats, en fi, dels de qualitat. Hem escoltat els eufòrics relats dels «protagonistes» i la veritat és que es podrien comparar amb les famoses «aventures de caçadors», si no fos que podies comprovar la seva veracitat veient els munts de bolets, almenys en la majoria.

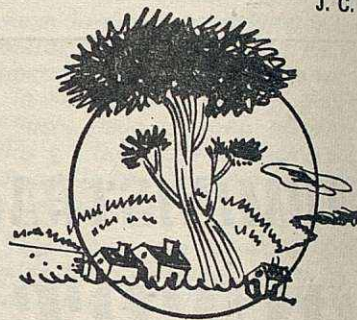
I si no fos que els primers freds van rostir els bolets, encara potser duraria aquesta «febre».

Sembla que els indígenes, els de la comarca, que cullen els bolets per vendre'ls a les indústries conserveres, ja estaven un xic «molestos» amb els «forasters», i ho van demostrar amb els senyals que van deixar en algun dels vehicles aparcats. Què fariem nosaltres en el seu lloc? Com a mínim «vedar» el bosc, com han fet els caçadors per evitar els intrusos. Potser ells també hi tenen un dret.

Hem dit abans que hi ha qui té bolets per menjar, per donar i per vendre, i és veritat. Però s'han aturat a pensar el que li costen, especialment el que hi ha fet diversos viatges? Se'ns dirà que algú se'ls venia aquí, i encara hi ha fet negoci. Potser és veritat, però en general no és pas així.

No és un contrasentit, quan a cada pas només es parla de crisi, del preu de la gasolina, d'«estrenyer el cinturó», que no hi ha temps de res...?

J. C.

fet!! Em vaig agenollar recordant l'oració, «tot rovelló té el seu companyó...» i sí, sí que el tenia, i més gros que ell, patriarcal, seriós, esperant que amb delicadesa el prenguéssim i em permetés presentar-lo com a trofeu de la meua estrena.

A aquest en varen seguir d'altres. Un altre, un altre, quina alegria!!! No sentia el cansament, ni les punxades; aquella troballa en el bosc on no n'hi havien, ens compensava de tot.

El foc a Can Barretó estava a punt; simpàtics i hospitalaris els seus estadants, ens oferiren el pa i la sal, i també l'oli i el vi.

La flaire de rovellons a la brassa s'estenia per l'estança... I nosaltres rèiem contents!! Rèiem perquè aquells rovellons no estaven corcats, eren sans, ben sans!! És clar, eren tan grossos, que eren d'una altra lluna...

P. V. Riells del Fai